

**Hallituksen esitys Eduskunnalle Korean tasavallan kanssa
tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen
eräiden määräysten hyväksymisestä**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Eduskunta on 13.6.1995 hyväksynyt vastauksessaan EV 6/1995 vp hallituksen esitykseen nro 5/1995 vp lain Korean tasavallan kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä. Kun lakia ei ole hallitusmuodon 19 § 2 momentissa tarkoitettussa kolmen kuukauden määräajassa esitelty valtioneuvostolle ja Tasavallan Presidentille vahvistettavaksi, Tasavallan Presidentti on jättänyt lain vahvistamatta ja palauttanut sen eduskunnalle. Kysymyksessä on sama hallituksen esitys nro 5/1995 vp, joka annetaan uudelleen eduskunnalle.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Korean tasavallan kanssa lokakuussa 1993 allekirjoitetun sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen. Sopimuk-

sen tarkoituksena on maiden välisten ystävällisten yhteistyösuhteiden pohjalta luoda otolliset olosuhteet toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille tasapuolisuuden ja keskinäisen edun pohjalta. Samalla tunnustetaan tarve suojata niitä ja pyritään kannustamaan liiketaloudellisia aloitteita.

Sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräyksien hyväksymisestä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Korean tasavallan taloudellinen kehitys ammentaa voimaa sijainnistaan dynaamisella Kaakkois-Aasian talousalueella, jossa taloudellinen kasvu lähes kaikissa maissa ylittää huomattavasti Euroopan ja Pohjois-Amerikan kasvuluvut. Aasian Tyynenmeren alueilla on ostokykyä, ja julkisen sektorin hankkeet kasvavat ripeästi. Korean tasavallassa kansalaisten elintaso on voimakkaassa nousussa.

Korean tasavalta on vuodesta 1987 alkaen karistanut yltään sotilashallintojen autoritäärisyyden jälkiä. Vuoden 1993 alusta maata hallinnut siviilihallitus on voimaperäisesti jatkanut

yhteiskunnan uudistumis- ja demokratisoimisprosessia. Maa on sisäisesti vakaa ja sitä voidaan pitää aasialaisittain hyvän tason demokratiana.

Suomen ja Korean tasavallan välillä on voimassa sopimus tuloveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi (SopS 75/81), sopimus taloudellisesta, teollisesta ja teknisestä yhteistyöstä (SopS 9/80) sekä sopimus tieteellisestä ja teknologisesta yhteistyöstä (SopS 48/89). Yhdessä nyt hyväksyttävän sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen kanssa nämä muodostavat vankan pohjan kaupallistaloudelliselle yhteistyölle.

Suomen vienti Korean tasavaltaan vuonna 1993 oli 1,41 miljardia markkaa ja tuontimme sieltä 729 miljoonaa markkaa. Tavaravaihto molempiin suuntiin käsitti enimmäkseen koneita ja laitteita. Suomalaisten yritysten asettautuminen Korean tasavaltaan on ollut varsin vilkasta. Sopimuksen allekirjoittamisen aikaan suomalaisyrityksiä, jotka olivat asettuneet Korean tasavaltaan, oli parikymmentä. Sijoituksia suojaavan sopimuksen tultua voimaan voidaan odottaa myös laajamittaisempia sijoituksia Suomesta Korean tasavaltaan, joka tarjoaa paitsi itsessään kiinnostavan markkina-alueen myös edullisen tukikohdan laajentaa teollista ja kaupallista toimintaa Kaakkois-Aasiassa. Maan taloudelle ennustetaan 6—7 prosentin vuotuista kasvuvauhtia. Valtavat infrastruktuuri-investoinnit satamiin, rautateihin ja tietoliikenneverkkoihin sekä asuntorakentaminen ovat tällä hetkellä tärkeimpiä kasvun ylläpitäjiä. Ne tarjoavat lupaavia mahdollisuuksia myös suomalaisen osaamisen ja teknologian viennille. Metsäsektori ja ympäristöteknologia niin ikään kiinnostavat suomalaisia viejiä ja konsultteja.

Korealaiset puolestaan ovat kiinnostuneita paitsi alijäämäisen Suomen vientinsä kasvattamisesta myös yhteistyöstä suomalaisyritysten kanssa Euroopan talousalueella, joka tarjoaa korealaisyrittäjille Suomesta käsin ilmeisiä integraatioetuja. Myös yhteistyöhön kolmansilla markkinoilla kuten Kiinassa ja Venäjällä kohdistetaan paljon toiveita lähivuosina.

Suomella on ennestään voimassa sijoitusten suojelua koskevat sopimukset Egyptin (SopS 3/82), Bulgarian (SopS 40/85), Kiinan (SopS 4/86), Malesian (SopS 79/87), Sri Lankan (SopS 54/87), Unkarin (SopS 20/89), Puolan (SopS 24/91), Tsekin (tehty Tsekin ja Slovakian liittotasavallan kanssa SopS 73/91), Venäjän (tehty Neuvostoliiton kanssa SopS 58/91), Viron (SopS 104/92), Liettuan (SopS 119/92), Romanian (SopS 121/92), Latvian (SopS 5/93), Uzbekistanin (SopS 74/93), Ukrainan (SopS 6/94), Valko-Venäjän (SopS 89/94) ja Turkin (SopS 29/95) kanssa.

2. Sopimuksen valmistelu

Neuvottelut sijoitusten suojaamista koskevasta sopimuksesta Suomen ja Korean tasavallan välillä alkoivat marraskuussa 1991 ja sopimus allekirjoitettiin Soulissa 21 päivänä loka-

kuuta 1993. Sopimus noudattaa Suomen vastaavissa sopimuksissa käyttämän mallisopimuksen rakenteita. Mallisopimus puolestaan oli valmisteltu ulkoasiainministeriön, asianomaisten sektoriviranomaisten ja talouselämän etujärjestöjen yhteistyönä. Valmistelussa käytettiin hyväksi alan uusinta kansainvälistä vertailuaineistoa ja seurattiin OECD-maiden ja entisten sosialistimaiden yhteisen Euroopan energiaperuskirjan valmistelutyön edistymistä erityisesti suorien sijoitusten osalta.

Sopimuksesta on pyydetty lausunnot seuraavilta tahoilta: valtiovarainministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, Suomen Pankki, Valtiontakuukeskus, Suomen Vientiluotto Oy, Suomen Ulkomaankauppaliitto ry, Teollisuuden ja työnantajain keskusliitto ry, Metalliteollisuuden keskusliitto ry, Keskuskauppakamari. Lausunnonantajat ovat puoltaneet sopimuksen tekemistä.

3. Sopimuksen merkitys

Sopimuksen mukaan kumpikin sopimuspuoli turvaa omien lakiansa ja säännöstensä puitteissa omalla alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun kaikissa tilanteissa. Tällaisiin sijoituksiin ei saa soveltaa epäedullisempaa kohtelua kuin myönnetään omien tai kolmansien maiden sijoittajien tekemille sijoituksille. Sijoitukset nauttivat toisen sopimuspuolen alueella suojaa ja turvaa asianomaisten oikeussääntöjen mukaisesti.

Sopimuksen tarkoittamia sijoituksia voi pakolonastaa tai kansallistaa ainoastaan, mikäli toimenpiteeseen ryhdytään yleisen edun vuoksi, todellista korvausta vastaan ja asianmukaisin laillisin menettelyin, joihin ei saa sisältyä syrjintää. Jos sijoitukset kärsivät menetyksiä sodasta, aseellisesta selkkauksesta, hätätilasta tai siihen verrattavasta tilanteesta, on vahinko hyvitetävää tai korvattava yhtä suotuisalla kohtelulla kuin kolmansien maiden sijoittajien osaksi tulee.

Mikäli sijoittajan ja toisen sopimuspuolen välillä tai sopimuspuolten kesken syntyy riitaisuuksia, on sopimuksessa määräykset välimiesmenettelystä.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Sopimuksella ei ole valtion talouteen ulottuvia vaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

5. Sopimuksen sisältö

1 artikla. Artiklassa määritellään sopimuksessa käytetyt käsitteet kuten sijoitus, sijoittaja, tuotto, kansalainen, yhtiö ja sopimuspuolten alueet. Kolmansissa maissa sijaitsevista tytäryhtiöistä käsin tehdyt epäsuorat sijoitukset eivät kuulu sopimuksen soveltamisalaan.

2 artikla. Artikla sisältää yleisen periaatteen edistää ja rohkaista sijoituksia alueellaan luomalla toisen sopimuspuolen sijoittajille suotuisat olosuhteet ja sallimalla isäntämaan lakien ja määräysten mukaisten sijoitusten toiminta. Samalla yrityksille taataan täysi suoja ja turvallisuus.

3 artikla. Artikla takaa sijoituksille oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun. Suomen ulkomaalaisomistuksen rajoitusten tultua kumotuksi vuoden 1993 alusta on vierasmaalaisten omaisuudelle voitu antaa periaatteessa sama kohtelu kuin kotimaisille sijoituksille.

4 artikla. Artiklassa on määräykset siltä varalta, että ulkomaisille sijoituksille aiheutuu menetyksiä sodan tai muun kansallisen hätätilan johdosta. Näistä menetyksistä sopimuspuolet sitoutuvat maksamaan korvauksia tai muuten hyvittämään sijoittajaa yhtä suosiollisesti kuin oman tai minkä tahansa kolmannen maan sijoittajaa.

5 artikla. Sopimuspuolen sijoittajan sijoitusten pakkolunastamiselle asetetaan tiukempia edellytyksiä kuin kansallisessa lainsäädännössä on tapana. Pakkolunastuksesta on suoritettava välitön, riittävä ja tosiasiallinen korvaus markkina-arvon mukaan. Viivästyneelle korvaukselle tulee maksaa Lontoon pankkienvälisen tarjouksen Liborin mukaista korkoa.

6 artikla. Artiklan mukaan sallitaan sijoitusten ja tuottojen siirtäminen pois maasta markkinakurssiin, viipymättä ja vapaasti vaihdettavana valuuttana.

7 artikla. Artiklan mukaan tulliliitot tai vapaakauppa-alueet sekä veromääräykset tai -sopimukset voidaan tarvittaessa erottaa sopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

8 artikla. Jos sopimuspuoli tai sen valtuutettava laitos on joutunut korvaamaan ei-kaupallisia vahinkoja, siirtyvät sijoittajan mahdolliset oikeudet maksajalle, eli tämä tunnustetaan sijaantulijaksi.

9 artikla. Sijoittajan ja sopimuspuolen väliset riidat tulee ensisijaisesti selvittää sovinnollisesti.

Artiklan 2 kappaleen mukaan sijoittaja saa halutessaan jättää riidan sijaintimaan oikeuskeinoin ratkaistavaksi. Jos sopua ei synny, voidaan riita alistaa valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemisesta Washingtonissa 18.3.1965 tehdyllä yleissopimuksella (SopS 4/69) perustetulle kansainväliselle ratkaisukeskukselle (ICSID). Suomi ja Korean tasavalta ovat mainitun yleissopimuksen osapuolia.

10 artikla. Sopimuspuolten eli hallitusten väliset riidat sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta edellytetään selvitettäväksi diplomaattiteitse. Jos ratkaisua ei synny, jätetään riita kansainväliseen välimiesmenettelyyn, johon kumpikin osapuoli nimeää yhden välimiehen. Nämä valitsevat yhdessä kolmannen puheenjohtajakseen. Välimiesten päätös on lopullinen ja sopimuspuolia sitova.

11 artikla. Artiklan mukaan sopimus ei rajoita sijoittajan mahdollisia muita kansallisen lain tai kansainvälisen oikeuden suomia etuja.

12 artikla. Sopimusta sovelletaan myös ennen sopimuksen voimaantuloa tehtyihin sijoituksiin, mutta ei riitoihin, jotka ovat syntyneet ennen tätä ajankohtaa.

13 artikla. Artikla sisältää tavanomaiset loppumääräykset sopimuksen voimaantulosta ja sen irtisanomisesta. Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat toisilleen ilmoittaneet sen hyväksymisestä. Se on voimassa kymmenen vuotta, minkä jälkeen se voidaan irtisanoa kahdentoista kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanomisen jälkeinen niin sanottu suoja-aika on samoin kymmenen vuotta.

6. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Sopimuksen 5 artiklan mukaan sopimuspuoli saa pakkolunastaa tai kansallistaa toisen sopimuspuolen sijoittajien tekemiä sijoituksia ainoastaan artiklassa tarkemmin määrättyillä ehdoilla. Artiklassa on lisäksi määräyksiä tällaisen pakkolunastuksen johdosta maksettavista korvauksista ja niihin liittyvistä koroista.

Hallitusmuodon 6 §:n 3 momentin mukaan omaisuuden pakkolunastuksesta on säädettävä lailla. Vaikka lainkohta koskeekin varsinaisesti vain Suomen kansalaisten yleisiä oikeuksia ja

oikeusturvaa, on ulkomaalaisten omaisuutta koskevan pakkolunastuksen katsottava olevan yleisemminkin lainsäädännön alaan kuuluva kysymys vallitsevan oikeuskäsityksen ja kansainvälisten sopimusten perusteella. Lisäksi artiklan edellä mainitut määräykset korvausten maksamisesta ovat osittain ristiriidassa pakkolunastuslainsäädännön kanssa. Sopimuksen 5 artiklan määräykset vaativat näistä syistä eduskunnan hyväksymistä.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Soulissa 21 päivänä lokakuuta 1993 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Korean tasavallan hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

Korean tasavallan kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soulissa 21 päivänä lokakuuta 1993 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Korean tasavallan hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

3 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 13 päivänä lokakuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Ole Norrback*

SOPIMUS**Suomen tasavallan hallituksen ja Korean tasavallan hallituksen välillä investointien edistämisestä ja suojaamisesta**

Suomen tasavallan hallitus ja Korean tasavallan hallitus, joita jäljempänä kutsutaan ”sopimuspuoliksi”,

ottavat huomioon molempien maiden ja niiden kansojen väliset ystävälliset yhteistyösuhteet,

haluavat rohkaista ja luoda toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille toisen sopimuspuolen alueella otolliset olosuhteet tasapuolisuuden ja keskinäisen edun pohjalta ja

tiedostavat, että sijoitusten keskinäinen edistäminen ja suojaaminen sopimuksen pohjalta kannustaa liiketaloudellisia aloitteita, ovat sopineet seuraavaa:

1 artikla**Määritelmät**

Tässä sopimuksessa:

1. Käsite ”sijoitus” tarkoittaa kaikenlaatuista varallisuutta ja erityisesti, vaikka ei pelkästään:

a) kiinteätä ja irtainta omaisuutta ja muita omistusoikeuksia kuten kiinnityksiä tai pantti- ja pidätysoikeuksia;

b) yhtiöiden osakkeita, osuuksia ja debenttuureja tai osallistumista sellaisten yhtiöiden omaisuuteen;

c) oikeuksia tai vaateita rahan tai mihin hyvänsä suoritukseen, jolla on taloudellista arvoa;

d) oikeuksia henkiseen ja teolliseen omaisuuteen, mukaanlukien tekijänoikeudet, patentit, tavaramerkit, toiminimet, teolliset mallioikeudet, liikesalaisuudet, tekniset valmistusmenetelmät, osaaminen ja goodwill;

e) liiketoimilupia, joilla on taloudellista arvoa, jotka ovat tarpeen liiketoimien harjoitta-

AGREEMENT**between the Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Korea for the Promotion and Protection of Investments**

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Korea, hereinafter referred to as ”the Contracting Parties”,

Bearing in mind the friendly and cooperative relations existing between the two countries and their peoples,

Intending to encourage and create favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party on the basis of equality and mutual benefit, and

Recognizing that the mutual promotion and protection of investments on the basis of an agreement stimulates business initiatives,

Have agreed as follows:

Article 1**Definitions**

For the purposes of this Agreement:

(1) the term ”investment” shall mean every kind of asset, and in particular, though not exclusively, includes:

(a) movable and immovable property and any other property rights such as mortgages, liens or pledges;

(b) shares, stocks and debentures of companies or interests in the property of such companies;

(c) title or claims to money or to any performance having an economic value;

(d) intellectual and industrial property rights, including copyrights, patents, trademarks, tradenames, industrial designs, trade secrets, technical processes, know-how and goodwill;

(e) business concessions of economic value necessary for conducting economic activities,

miseen ja jotka on myönnetty lain tai sopimuksen nojalla, sisältäen oikeudet etsiä, jalostaa, louhia ja hyödyntää luonnonvaroja.

Varallisuuden sijoitusmuodon muuttuminen ei muuta sen luonnetta sijoituksena.

2. Käsite "tuotto" tarkoittaa sijoituksen tuottamaa rahaa ja siihen kuuluu erityisesti, mutta ei pelkästään, voitot, korot, pääomatuotot, osingot, rojalit, maksut ja muut juoksevat tulot.

3. Käsite "sijoittaja" tarkoittaa kummankin sopimuspuolen osalta:

a) luonnollista henkilöä, joka on sopimuspuolen kansalainen sen lakien mukaisesti,

b) oikeushenkilöä, yritystä tai järjestöä, joka on perustettu sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti ja jonka toimipaikka on tuon sopimuspuolen alueella.

4. Käsite "alue" tarkoittaa Suomen tasavallan aluetta tai vastaavasti Korean tasavallan aluetta, johon sisältyy merenpohjan ja mannermaajalustan lisäksi merialueet, jotka liittyvät mainittujen aluemerien ulkorajaan ja joihin nähden sopimuspuolella on kansainvälisen oikeuden mukaan täysivaltaiset oikeudet harjoittaa luonnonvarojen tutkimusta ja hyödyntämistä.

conferred by law or under contract, including concessions to search for, cultivate, extract and exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment.

(2) the term "returns" shall mean the amount yielded by an investment, and in particular, though not exclusively, shall include profits, interests, capital gains, dividends, royalties, fees or other current incomes.

(3) the term "investor" shall mean, with respect to either Contracting Party:

(a) natural persons having the nationality of that Contracting Party in accordance with its laws,

(b) any legal person, firm or organization constituted in accordance with the laws and regulations of a Contracting Party and having its seat in the territory of that Contracting Party.

(4) the term "territory" means the territory of the Republic of Finland or the territory of the Republic of Korea respectively, as well as those maritime areas, including the seabed and subsoil adjacent to the outer limit of the territorial sea of either of the above territories, over which the Contracting Party exercises, in accordance with international law, sovereign rights for the purpose of exploration and exploitation of the natural resources for such areas.

2 artikla

Sijoitusten edistäminen ja suojaaminen

1. Sopimuspuolet edistävät ja rohkaisevat toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia alueellaan, luovat toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille suotuisat olosuhteet ja sallivat tällaiset sijoitukset lakiensa ja määräystensä mukaisesti.

2. Sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille myönnetään oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu ja ne saavat toisen sopimuspuolen alueella osakseen täyden suojan ja turvallisuuden.

3 artikla

Kansallinen ja suosituimman maan kohtelu

1. Sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille toisen sopimuspuolen alueella, mukaanlukien nii-

Article 2

Promotion and Protection of Investments

(1) Each Contracting Party shall promote and encourage within its territory investments made by investors of the other Contracting Party, create favourable conditions for investments of investors of the other Contracting Party and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

(2) Investments made by investors of each Contracting Party shall be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party.

Article 3

National and Most Favoured Nation Treatment

(1) Investments made by investors of one Contracting Party in the territory of the other

den tuotto, myönnetään jälkimmäisen sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti kohtelu, joka on oikeudenmukainen ja tasapuolinen ja vähintään yhtä suotuisa kuin se kohtelu, joka myönnetään jälkimmäisen sopimuspuolen tai minkä tahansa kolmannen maan sijoittajan sijoituksille ja tuotoille, sen mukaan mikä on sijoittajalle edullisinta.

2. Sopimuspuolet myöntävät alueellaan lakiensa ja määräystensä mukaisesti toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoitusten johtamisen, käytön, nautinnan tai myynnin suhteen kohtelu, joka on oikeudenmukainen ja tasapuolinen ja vähintään yhtä suotuisa kuin se kohtelu, jonka se myöntää omille sijoittajilleen tai minkä tahansa kolmannen maan sijoittajalle, sen mukaan mikä on sijoittajalle edullisinta.

4 artikla

Menetysten korvaaminen

Sopimuspuolen sijoittaja, jonka sijoitukselle aiheutuu menetyksiä toisen sopimuspuolen alueella sodasta tai aseellisesta selkkauksesta, hätätilasta tai vastaavista tapahtumista, on oikeutettu vahingonkorvauksen tai muun järjestelyn suhteen saamaan sijoituksilleen toiselta sopimuspuolelta kohtelun, joka on vähintään yhtä suotuisa kuin sopimuspuoli myöntää omille sijoittajilleen tai minkä tahansa kolmannen maan sijoittajille. Tämän artiklan mukaiset maksut ovat vapaasti siirrettäviä vaihdettavassa valuutassa.

5 artikla

Pakkolunastus

1. Sopimuspuolet eivät ryhdy pakkolunastus- tai kansallistamistoimiin taikka muuhun kansallistamiseen tai pakkolunastukseen verrattavaan omaisuuden poisottamiseen toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoitusten suhteen paitsi seuraavilla edellytyksillä:

a) toimenpiteisiin ryhdytään yleiseen tarkoitukseen ja ne toteutetaan laillisia menettelytapoja noudattaen sopimuspuolen lain ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti;

b) toimenpiteet eivät ole syrjiviä;

c) toimenpiteisiin liittyy määräykset välittömien, riittävien ja tosiasiallisten korvausten maksamisesta. Korvauksen on vastattava pak-

Contracting Party, as also the returns therefrom, shall be accorded, in accordance with the laws and regulations of the latter Contracting Party, treatment which is fair and equitable and not less favourable than that accorded to the investments and returns of the investors of the latter Contracting Party or of any third State, whichever is more favourable to the investor.

(2) Each Contracting Party shall in its territory accord, in accordance with its laws and regulations, to investors of the other Contracting Party as regards the management, use, enjoyment or disposal of their investments, treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to its own investors or to the investors of any third State, whichever is more favourable to the investor.

Article 4

Compensation for Losses

Investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, which suffer losses owing to war or armed conflict, state of emergency or other similar events shall, as regards compensation or other forms of settlement, be accorded by the latter Contracting Party treatment not less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to the investors of any third State. Any payment made under this Article shall be freely transferable in a convertible currency.

Article 5

Expropriation

(1) Neither Contracting Party shall take any measures of expropriation, nationalization or any other dispossession, having effect equivalent to nationalization or expropriation against the investment of an investor of the other Contracting Party except under the following conditions:

(a) the measures are taken for a public purpose and under due process of law in accordance with a legal procedure of each Contracting Party and international law;

(b) the measures are not discriminatory;

(c) the measures are accompanied by provisions for the payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation

kolunastetun markkina-arvoa välittömästi ennen edellä tässä kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamista taikka ennen kuin ne tulivat yleiseen tietoisuuteen, ja sen on oltava vapaasti siirrettävä vaihdettavassa valuutassa sopimuspuolen alueelta viralliseen vaihtokurssiin siltä päivältä, jona arvo määritettiin. Siirto on suoritettava ilman tarpeetonta viivytystä siinä ajassa, joka normaalisti tarvitaan siirtomuodollisuuksien täyttämiseen. Korvaukseen tulee sisältyä korko pakkolunastuksen päivästä maksupäivään laskettuna Liborin mukaan asianomaiselle valuutalle vastaavana aikana.

2. Tämän artiklan 1 kohdan määräyksiä sovelletaan myös pakkolunastetun yhtiön varallisuuteen.

6 artikla

Sijoitusten kotiuttaminen

1. Sopimuspuolet sallivat, lakiensa ja määräystensä puitteissa, ilman asiatonta viivytystä siirrot vapaasti vaihdettavissa valuutoissa ja tähän sisältyy erityisesti, mutta ei pelkästään:

a) nettovoitot, osingot, rojaltit, tekninen tuki ja tekniset maksut, korot ja muut juoksevat tulot, jotka syntyvät toisen sopimuspuolen sijoittajan sijoituksista;

b) toisen sopimuspuolen sijoittajan sijoituksen tai sen osan lopettamisesta tai myynnistä syntyvät saatavat;

c) sopimuspuolen kansalaisten tai yhtiöiden toisen sopimuspuolen sijoittajille antamien lainojen takaisinmaksut molempien sopimuspuolten hyväksymistä sijoituksista;

d) toisen sopimuspuolen sijoittajien ansiot, jotka ovat syntyneet toisen sopimuspuolen alueella olevan sijoituksen yhteydessä hyväksyntä työskenelystä.

2. Sopimuspuolten tulee, lakiensa ja määräystensä puitteissa, myöskin sallia vapaasti siirtää alueeltaan irtainta omaisuutta, joka muodostaa osan toisen sopimuspuolen sijoittajan sijoituksesta.

3. Sopimuspuolet velvoittautuvat myöntämään tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuille siirroille vähintään yhtä suotuisan kohtelun kuin myönnetään minkä tahansa kolman-

shall amount to the market value of the investments affected immediately before the measures referred to above in this paragraph were taken or became public knowledge and it shall be freely transferable in convertible currencies from the Contracting Party at the official rate of exchange prevailing on the date used for the determination of value. The transfer shall be effected without undue delay within such a period as normally required for the completion or transfer formalities. The compensation shall include interest from the date of expropriation until the date of payment at Libor-rate for the appropriate currency and corresponding period of time.

(2) The provisions of paragraph (1) of this Article shall also apply to the assets of the company expropriated.

Article 6

Repatriation of Investments

(1) Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, allow without undue delay the transfer in any, freely convertible currency and, in particular, though not exclusively, include:

(a) the net profits, dividends, royalties, technical assistance and technical fees, interest and other current income, accruing from any investment of investors of the other Contracting Party;

(b) the proceeds from the total or partial liquidation or sale of any investment made by investors of the other Contracting Party;

(c) funds in repayment of loans given by nationals or companies of one Contracting Party to investors of the other Contracting Party which both Contracting Parties have recognized as investments;

(d) the earnings of investors of the other Contracting Party who are employed and allowed to work in connection with an investment in this territory.

(2) Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, also allow free transfer from its territory of movable property constituting part of an investment by an investor of the other Contracting Party.

(3) The Contracting Parties undertake to accord to transfers referred to in paragraphs 1) and 2) of this Article a treatment as favourable as that accorded to transfers originating from

nen maan sijoittajien sijoituksista syntyville siirroille.

7 artikla

Poikkeukset

Tämän sopimuksen määräykset, jotka liittyvät sopimuspuolen tai minkä tahansa kolmannen maan sijoittajien sijoituksille myönnettävään suotuisimpaan kohteluun ei tarkoita sitä, että sopimuspuoli olisi velvoitettu myöntämään toisen sopimuspuolen sijoittajille etuja siitä kohtelusta, etuoikeuksista tai erivapauksista, jotka sopimuspuoli myöntää seuraavilla perusteilla:

a) olemassa olevasta tai tulevasta tulliliitosta, vapaa kauppaa-alueesta, rahaliitosta tai vastavasta kansainvälisestä sopimuksesta tai muista alueellisen taloudellisen yhteistyön muodoista, joissa sopimuspuoli on mukana tai joihin se mahdollisesti liittyy;

b) kansainvälisestä sopimuksesta tai järjestelystä, joka liittyy kokonaan tai pääosin verotukseen, tai kotimaisesta lainsäädännöstä, joka liittyy kokonaan tai pääosin verotukseen.

8 artikla

Sijaantulo

1. Jos sopimuspuoli tai sen valtuuttama laitos suorittaa sopimuspuolen sijoittajan hyväksi maksun korvauksen tai takuun perusteella, joka on annettu toisen sopimuspuolen alueella olevan sijoituksen hyväksi, toinen sopimuspuoli tunnustaa edelliselle sopimuspuolelle tai sen valtuuttamalle laitokselle lain tai laillisen siirron nojalla, kaikki sijoittajalle kuuluvat oikeudet ja vaatimukset, kun sijoittajalle on maksettu täysi korvaus.

2. Toinen sopimuspuoli tunnustaa myös, paitsi sopimuspuolen oikeutta periä sijoittajalta tämän erääntyneet verot ja julkiset maksut ensimmäisen sopimuspuolen saannon oikeuksiin ja vaatimuksiin, joiden nojalla tälle sopimuspuolelle syntyy samat oikeudet kuin lailliselle edeltäjälle.

9 artikla

Sopimuspuolen ja sijoittajan väliset riidat

1. Sopimuspuolen ja toisen sopimuspuolen

investments made by investors of any third State.

Article 7

Exceptions

The provisions of this Agreement relative to the granting of treatment not less favourable than that accorded to the investors of either Contracting Party or of any third State shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of:

(a) any existing or future customs union, free trade area, monetary union or similar international agreement or other forms of regional economic cooperation to which either of the Contracting Parties is or may become a Party;

(b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation.

Article 8

Subrogation

(1) If a Contracting Party or its designated agency makes a payment to the benefit of the investor of the Contracting Party under an indemnity or a guarantee given in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognize the assignment to the former Contracting Party or its designated agency by law or legal transaction, all the rights and claims of the investor to whom compensation was paid in full.

(2) The other Contracting Party shall also recognize, except the right of that Contracting Party to deduct any unpaid taxes or public obligations due from the investor, the acquirement by the first Contracting Party of any rights and claims in pursuance of which that Contracting Party will be entitled to in the same extent as its legal predecessor.

Article 9

Disputes between a Contracting Party and an Investor

(1) Any dispute between either Contracting

sijoittajan väliset riidat, mukaan lukien sijoituksen pakkolunastamista tai kansallistamista koskevat riidat, on riidan osapuolten mikäli mahdollista selvitettävä sovinnollisesti.

2. Sen sopimuspuolen, jonka alueella sijoitus on tehty, lakien ja määräysten mukaiset oikeudelliset keinot ovat toisen sopimuspuolen sijoittajan käytettävissä omille tai suosituimman maan sijoittajille myönnettävän kohtelun pohjalta, sen mukaan mikä on sijoittajalle edullisinta.

3. Mikäli riitaa ei voida ratkaista kuuden (6) kuukauden kuluessa siitä, kun jompikumpi puoli esitti sovinnollista ratkaisua, on riita, sijoittajan tai sopimuspuolen vaatimuksesta, alistettava sijoituksia koskevien riitaisuuksien kansainväliselle ratkaisukeskukselle, joka on perustettu Washingtonissa 18 päivänä maaliskuuta 1965 tehdyllä yleissopimuksella valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemisesta.

10 artikla

Sopimuspuolten väliset riidat

1. Sopimuspuolten väliset riidat tämän sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta tulee, mikäli mahdollista, ratkaista neuvotteluilla diplomaattiteitse.

2. Mikäli riitaa sopimuspuolten välillä ei saada ratkaistua kuuden (6) kuukauden kuluessa, on se, jommankumman sopimuspuolen vaatimuksesta, alistettava väliaikaiselle välimiesoikeudelle.

3. Tällainen välimiesoikeus muodostetaan jokaista tapausta varten erikseen seuraavasti:

Kahden kuukauden kuluessa siitä, kun vaatimus välimiesmenettelystä on vastaanotettu, kumpikin sopimuspuoli nimittää yhden jäsenen välimiesoikeuteen. Nimitetyt jäsenet valitsevat sitten kolmannen maan kansalaisen, joka molempien sopimuspuolten hyväksymänä nimitetään välimiesoikeuden puheenjohtajaksi. Puheenjohtaja nimitetään kahden kuukauden kuluessa muiden jäsenten nimittämisestä.

4. Mikäli tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen kuluessa tarpeellisia nimityksiä ei ole tehty, kumpikin sopimuspuoli voi, muiden sopimusten puuttuessa pyytää kan-

Party and the investor of the other Contracting Party including expropriation or nationalization of an investment shall as far as possible be settled by the disputing parties in an amicable way.

(2) The legal remedies under the laws and regulations of one Contracting Party in the territory of which the investment has been made are available for the investor of the other Contracting Party on the basis of treatment no less favourable than that accorded to investments of its own investors or investors of any third State, whichever is more favourable to the investor.

(3) If any dispute cannot be settled within six (6) months from the date either Party requested amicable settlement, it shall, upon request of either the investor or the Contracting Party, be submitted to the International Centre for the Settlement of Investment Disputes established by the Washington Convention of 18 March 1965 on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States.

Article 10

Disputes between the Contracting Parties

(1) Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation and application of this Agreement should, if possible, be settled by negotiations through diplomatic channels.

(2) If a dispute between the Contracting Parties cannot be settled within six (6) months, it shall, upon request of either Contracting Party, be submitted to an ad hoc Arbitral Tribunal.

(3) Such an Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way:

Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. The appointed members shall then select a citizen of a third state, who on the approval of the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal. The Chairman shall be appointed within two months from the date of appointment of the other members.

(4) If within the periods specified in paragraph (3) of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of other agreements,

sainvälisen tuomioistuimen presidenttiä tekemään tarvittavat nimitykset. Jos presidentti on jommankumman sopimuspuolen kansalainen tai jos hän muuten on estynyt suorittamasta sanottua tehtävää, pyydetään varapresidenttiä tekemään tarvittavat nimitykset. Jos varapresidentti on jommankumman sopimuspuolen kansalainen tai hän myös on estynyt suorittamasta sanottua tehtävää, pyydetään kansainvälisen tuomioistuimen lähinnä vanhinta jäsentä, joka ei ole kummankaan sopimuspuolen kansalainen, tekemään tarvittavat nimitykset.

5. Välimiesoikeus määrittää omat menettelytapansa. Välimiesoikeus tekee päätöksensä äänten enemmistöllä. Päätös on lopullinen ja molempia osapuolia sitova. Kumpikin sopimuspuoli vastaa välimiesoikeuden oman jäsenensä kustannuksista sekä edustuksestaan välimiesmenettelyssä; puheenjohtajan ja kaikkien muista kustannuksista sopimuspuolet vastaavat yhtä suurin osuuksin. Välimiesoikeus voi kuitenkin päätöksessään määrätä toisen sopimuspuolen vastattavaksi suuremman osuuden.

11 artikla

Muiden määräysten soveltaminen

Jos sopimuspuolten olemassa olevien lakien määräykset tai kansainvälisen oikeuden velvoitteet, jotka myöhemmin aikaansaadaan sopimuspuolten välille tämän sopimuksen lisäksi, sisältävät yleisen taikka erityisen järjestelyn, joka takaa toisen sopimuspuolen sijoittajan sijoituksille suotuisamman kohtelun kuin tässä sopimuksessa on määrätty, sellainen järjestely asetetaan tämän sopimuksen edelle niiltä osin kuin järjestely on sopimusta suotuisampi.

12 artikla

Sopimuksen soveltaminen

Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin sekä ennen tämän sopimuksen voimaantuloa että sen jälkeen tehtyihin sijoituksiin, mutta ei sijoitusta koskevaan riitaan, joka on syntynyt, taikka sijoitusta koskevaan vaatimukseen, joka on selvitetty ennen sopimuksen voimaantuloa.

invite the President of the International Court of Justice to make such appointments. If the President is a citizen of either Contracting Party or if he otherwise is prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a citizen of either Contracting Party or if he too is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a citizen of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

(5) The Arbitral Tribunal shall determine its own procedure. The Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the costs of its own member of the Tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the costs of Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The Tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties, and this award shall be final and binding on both Contracting Parties.

Article 11

Application of Other Laws

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to the present Agreement contain a regulation, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, such regulation shall to the extent that it is more favourable prevail over the present Agreement.

Article 12

Application of the Agreement

This Agreement shall apply to all investments, whether made before or after its entry into force, but shall not apply to any dispute concerning an investment which arose, or any claim concerning an investment which was settled before its entry into force.

13 artikla

Loppumääräykset

1. Tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jolloin sopimuspuolten hallitukset ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden perustuslailliset edellytykset tämän sopimuksen voimaantulolle on täytetty.

2. Tämä sopimus on voimassa kymmenen vuotta. Sen jälkeen se on voimassa kaksitoista kuukautta siitä päivästä lukien, kun sopimuspuoli on kirjallisesti ilmoittanut toiselle sopimuspuolelle päätöksestään irtisanoa tämä sopimus.

3. Niiden sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen sitä päivää, jolloin irtisanomisilmoitus tuli voimaan, 1 — 12 artiklan määräykset ovat voimassa vielä kymmenen vuotta tuosta päivästä lukien.

Tämän vakuudeksi allemerkityt, hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Soulissa 21 päivänä lokakuuta 1993 kahtena suomen-, korean- ja englanninkielisenä kappaleena, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Tulkintaeroavuuksissa on kuitenkin englanninkielinen teksti ratkaiseva.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Korean tasavallan
hallituksen puolesta

Article 13

Final Clauses

(1) This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date on which the Government of the two Contracting Parties have notified each other that their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

(2) This Agreement shall remain in force for a period of ten years. Thereafter it shall remain in force until the expiration of twelve months from the date that either Contracting Party in writing notifies the other Contracting Party of its decision to terminate this Agreement.

(3) In respect of investments made prior to the date when the notice of termination of this Agreement becomes effective, the provisions of Articles 1 to 12 shall remain in force for a further period of ten years from that date.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Seoul this 21st day of October, 1993 in the Finnish, Korean and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of
the Republic of Finland

For the Government of
the Republic of Korea